

VERENIGING
» ORDE DER VERDRAAGZAMEN «

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 - Gevestigd te 's-Gravenhage

Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315 - Giro no. 468874 t.n.v. de "ODV", Den Haag

Zondaggroep I
6 november 1960

Goedenmorgen, vrienden.

We zitten op het ogenblik hier dan weer bij elkaar om eens over verschillende punten na te denken en ik hoop dat men het mij in deze kring niet euvel duidt, wanneer ik nog even inga op de feesten of moet ik zeggen gedenkdagen, die men in de afgelopen week heeft gevierd. Ik wil hier niet ingaan op de dag van Allerzielen zelf, maar er zijn nu eenmaal bepaalde punten, waar we toch wel eens even bij kunnen blijven stilstaan.

Geest is een eigenaardig iets vanuit menselijk standpunt. Wanneer je geest beziet, dan vraag je je af: wat is het eigenlijk? Het bestaat uit verschillende voertuigen, ja goed, het kan leven in verschillende werelden, uitstekend, maar wat is geest? Hoe komt het dat die geest haar bindingen weet te onderhouden met de wereld? Hoe kan zij op die wereld nog een taak hebben? Het zijn deze punten, deze vragen, die ik vanmorgen graag met u zou willen bespreken.

In de eerste plaats: wat is eigenlijk geest? Ik zou willen zeggen: een bewustzijn. De kern van elke geest is een weten, een herinnering. Het is een besef dat zich langzaam maar zeker kan ontplooiën totdat het totaal van alle zijn door die geest weer wordt begrepen, wordt bevat. De geest heeft verschillende voertuigen. Ja, wat voor voertuigen? Ik geloof eigenlijk dat we toch nog een fout maken, wanneer we over verschillende voertuigen spreken. Laat u niet verwarren door verklaringen die ik nu ga afleggen. Het is belangrijk genoeg om het idee van verschillende werelden en belichamingen vast te houden, maar toch doet mij die geest eigenlijk meer denken aan een wervelwind, geen grote, maar zo'n kleintje, zo'n stofwervelingetje dat op een zomeravond langs de straathoeken gaat. Hiér draagt het papier in zich, ginds zand, soms praktisch niets, maar de werveling blijft hetzelfde.

Wanneer wij spreken over voertuigen van de geest, dan geloof ik dat we wel eens vergeten dat die geest zelf eigenlijk met het voertuig weinig of niets te maken heeft, ook niet met het stofelijk voertuig. Dat is materie, dat is iets dat ze op haar weg opdoet, waarin die geest zich hult en dat ze ook weer verliest wanneer ze in een andere omgeving komt. De geest zelve is meer beweging. Ik zei al: een functie van bewustzijn, zelfbewustzijn en herinnering zijnde, geeft zij natuurlijk uiting aan haar wezen en bij die uiting ontstaan die verschillende voertuigen. Zo kun je dus ook nog verder gaan en zeggen dat het voertuig nimmer bepalend kan zijn voor de geest.

Misschien vindt u het wat zwaar of weinig passend voor een zondag als deze, maar denk er toch eens over na. De geest neemt het voertuig, dat door omstandigheden voor haar a.h.w. noodzakelijk wordt. Er bestaat niets buiten het goddelijke en het licht zelve in de hele cosmos, dat zich zó juist, zó snel, zó volledig aan elke wijziging van omstandigheden kan aanpassen als juist de geest. Hoe die geest nu te zien in verband met die verschillende werelden ?

Wanneer je de geest volgt op haar weg (dat is voor u moeilijk, maar voor ons wordt het al heel wat eenvoudiger), dan ontdek je, dat die geest een soort vaste weg heeft. Het lijkt wel, of zij een vast traject aflegt en op dat vaste traject zien we steeds weer verschillende voertuigen een rol spelen. Waarom dat traject vast is ? Ja, wie zal zeggen waarom een werveling in de lucht juist een bepaalde schijnbaar willekeurige weg aflegt ? Of er sprake is van wilsuitoefening bij die weg, betwijfel ik. En zo betwijfel ik ook of die geest in haar verschillende voertuigen, in haar leven, ondanks haar bewustzijn, nu wel zelf die weg bepaalt of de volgorde waarin ze bepaalde toestanden doormaakt.

Wel echter ontdek ik een ander punt. Alles wat in die geest opgenomen is geweest - en laten we nu maar weer die werveling vasthouden en dus zeggen: alles wat in de werveling tijdelijk werd opgenomen - blijft volledig en geheel in het feitelijke wezen gegrift. Dit is een belangrijk iets, een zeer belangrijk punt. Een geest die in het verleden misschien ergens boven een hol gekropen zat met vele anderen om een stoffelijk voertuig te activeren en stenen te gooien op een holenbeer, die weet dat later nog precies, want dat voertuig, al wat het heeft meegemaakt, is in die geest gegrift.

Wanneer die geest later misschien heeft gestaan aan de voet van Babylon's zikkurat, opgemarcheerd is met de grote legers van Alexander of wie weet in Akbars tijd door Benares heeft gedwaald, dan is dit deel van haar wezen, een herinnering, maar een herinnering, die in die geest herbeleefd kan worden. Zo wordt niet haar wezen bepaald door wat zij opneemt, haar wezen blijft, maar zij absorbeert alles wat langs haar weg komt en maakt dit tot een bewust deel van haar zijn. Nu zal die geest echter soms niet alles van een bepaalde vorm kwijt raken. Ons windje wervelt, het heeft een heleboel papier opgeworpen, het laat al dat papier weer vallen in het verdergaan, maar één snipper blijft in de kolking rondfladderen als een half dol geworden vlinder. De geest is door de stof gegaan, maar een bepaald iets uit die stof - voor een mens niet meer zichtbaar - wervelt nog steeds mee. Dan zal alle bewustzijn gecentreerd worden op dat deel van het wezen, dat op dit ogenblik en volgens de huidige bevoertuing, dus de huidige omgeving ook, niet meer past.

Datgene in de geest wat niet past bij de nieuwe wereld waarin zij leeft, is de invloed die haar er voortdurend met haar hele bewustzijn, haar hele herinneringsvermogen, bundelt. Zolang er nog iets van een bepaalde wereld of een bepaald leven als brandpunt kan dienen, zal die geest in haar acties, haar zoeken en haar denken, worden teruggeroepen, worden teruggetrokken naar de vorige omgeving, naar hetgeen dáár voor haar belangrijk was.

Misschien klinkt het u ingewikkeld, maar als we willen begrijpen wat er b.v. met een Allerzielen-dag kan gebeuren, wanneer u inzicht wilt hebben in de redenen, die een geest kan hebben om op aarde terug te keren, dan moeten we dit toch wel

andere wijze te absorberen, leerde ik mij te richten naar omstandigheden. Zo werd ik dier. Och, en wat dieren denken en voelen is ook weer voor een mens moeilijk te zeggen. Een dier leeft het ogenblik, de omstandigheden. De impressies zijn scherp en buitengewoon fel, maar ze hebben geen samenhang en vormen eerder een voortdurende caleidoscoop van emoties en waarnemingen. En zo komt het ogenblik dat ik op aarde de eerste maal als mens besta.

Ik dagteken eigenlijk mijn werkelijk leven, ook mijn geestelijk leven, vanaf dit ogenblik. Wat vooraf is gegaan heeft geen vol bewustzijn gekend en mijn herinneringen hebben daar geen grote invloed gehad. Mijn eerste leven, ach, dat was zeer primitief. Stel u voor: grote, vochtdruipende bossen, die misschien meer lijken op palmen en uit de kracht gegroeide varens en mossoorten dan op de bomen die u kent. Een eigenaardige wereld waarin we allerhand bloedzuigers vinden van enorme afmetingen, waarin kruipend gedierte, amphibiën, eigenlijk de boventoon voeren; een wereld waarin de voorvaders van de sauriërs langzaam hun reusachtige groei beginnen. Die wereld is niet licht. Het meeste licht is een ogenblik een schim van zon tussen jagende wolken, die laag hangen en een gloed van een uitbarstende vulkaan in de verte, die een soort rode saus van licht over dat grauwoegroene landschap gooit. Een leven van angst, van jagen en gejaagd worden. Een kort leven. In die tijd duurde een mensenleven misschien 14, 15 jaren, naar uw huidige jaren gerekend. Je gaat weg uit zo'n wereld en voor het eerst heb je een besef van samenhang. Je komt in de geestelijke werelden en je zoudt voor jezelf willen nazoeken wat dit beleven allemaal is geweest. De strijd met je soortgenoten om buit en macht, om volvoering van de lusten op vastgestelde tijden. Je zoudt willen weten wat die vulkanen zijn met hun gloed en zo wordt de geestelijke wereld een fantastisch landschap. Want de werking van de vulkaan en de kracht van de vulkaan ontstaan opnieuw voor je. De wouden, oh ze zijn beter te zien en het zonlicht kan gefixeerd worden en vast blijven staan; de kruipende en kriewelende vormen zijn niet gevaarlijk meer, je kunt ze gadeslaan. Maar bovenal kun je nog niet beseffen eigenlijk, hoe mens tot mens staat en vandaar dat je heel snel insluimert. Het is een visioen dat je verliest op het ogenblik dat de slaap komt en als je wakker wordt, sta je weer in een wereld. Ik wil u niet al mijn levens in finesses vertellen, het heeft geen enkele betekenis, maar laat ik u enkele fragmenten geven.

Een leven bij een kleine stam, die rondtrekt. We kennen een zeer primitieve hamer, nog geen bijl. We maken onze wapens op heilige plaatsen, we zingen tot onbegrepen geesten. Rondom is de wereld, waarvan we ons meester voelen, een wereld die ons steeds overweldigt met haar aanbruisende stromen, met haar onverwacht gebeuren. Mens en mens worden belangrijker, de sferen van de geest, ach, ze vormen eerder een contact tussen mens en mens. Je gaat zoeken naar begrip van een ander individu, de verklaring van de daden van mensen en het visioen duurt langer en de slaap korter.

Er komt voor mij een tijd, dat ik rond een stad leef. Het is een grote stad, ze ligt vlak aan een rivier. Ze is ingedeeld in 12 verschillende wijken van verschillende grootte, alle door muren omgeven. En ik dwaal en ik speel en ik werk en ik ga van deel tot deel. Soms zie ik verwonderd op wanneer er onweer komt en de bliksem boven inslaat en ik droom mijzelf van een lichtende god in een gouden wapenrusting, die neerspringt in zijn tempel

om een offer te nemen. Ik sta beneden onder het toornend gebouw en ik luister naar de priester en de wichelaar. Ik vecht voor mijn leven en ik drijf handel. Ik leer mensen beminnen en ik leer beminnen boven lusten uit en daar komt voor mij dan eigenlijk het eerste bewustzijn, dat ik een zuiver geestelijke sfeer zou kennen.

Vóór die tijd is alles alleen een herbeleven geweest, maar nu blijkt mij dat banden blijven bestaan. Voor het eerst wanneer mijn geest zich omhoog werpt in een ongekende wereld, blijf ik mensen zien, die ik liefheb, mensen met wie ik een relatie heb. Het is een tijd lang of ik twee beelden over elkaar zie. Het beeld van mijn eigen wereld die lichter is en vrij, waarin de tempeltorens onmetelijk groot zijn en waarin de goden tot mij spreken, en de wereld van de mensen beneden. Een wereld die schoon is, maar waarin nog zeer veel primitief is. En zo leer ik langzaam een band te weven en ik verlies niet meer de oude, grote stad met haar 12 poorten en ik ken toch mijn nieuwe wereld. En nu gebeurt het wonderlijke. Het zet zich voort. Mijn visioen dooft niet, maar het wordt feller en feller. Ik herken plotseling wezens en krachten, die ik vroeger gekend heb en het is of beeld na beeld in mij binnenkomt en zich legt over het andere. Weer zie ik de grote wouden, weer zie ik de strijd van de eenvoudige stam, maar ook de wereldzeeën, het eerste zoeken in een onbegrepen duister waarin een ster pas geboren wordt. Die beelden voegen zich samen en zij worden gezamenlijk tot een nieuw beeld. Het is of men allehand doorzichtige platen met details neerlegt en wanneer ze zich op elkaar stapelen, krijgen de beelden die ik elk voor zich volmaakt had gedacht, plotseling een diepte en volheid van kleur, een volheid van betekenis en detail, die ik nooit had durven verwachten. Het past alles in elkaar. En zo leef je verder. Je probeert die ene wereld, waarmee je nog wat gebonden bent, te beïnvloeden. Ik sta rond de tempelmediums, wanneer zij spreken met de stem van de Goden en ik zie het bedrog en ik zie ook de waarheid en soms probeer ikzelf mee te helpen aan het geven van een orakel. En gelijktijdig droom ik naar verre werelden, die schoon zijn. Werelden die soms een wat onwezenlijke schoonheid hebben als een bloeiende magnoliaboom in de maan, als het licht bleek is.

Ik word geboren op de wereld en al jong ga ik mee met de tros van een groot leger. Ik word krijgsman, boogschutter. Lichtbewapend ga ik tussen de vechters mee, pijlen schietend als de vijand dichterbij komt, terugwijkend zodra de gewapende macht te nabij is gekomen en het geweld begint. Ik word ruiter en ik val en het leger marcheert voor mij door. Maar terwijl het leger toch langzaam een andere betekenis en vorm krijgt voor mijn wezen, komen al die oude dingen terug en het is weer volmakter, weer grootser, en ik dring door tot andere werelden. Niet meer geestelijke werelden, zoals u denkt aan sferen, neen, eerder contacten. De contacten met de eerste mensen die ik heb gekend, de contacten met mensenzielen die nu in andere werelden bestaan of een andere periode van leven hebben gehad. Het vlecht zich samen als een wonderlijk weefsel, waarin een of andere ijverige wever een abstract patroon heeft ingelegd van vele kleuren.

Het gebeuren gaat voort. Keer na keer, keer je terug tot een wereld, keer na keer wiek je omhoog naar andere werelden, steeds volliediger wordt het beeld en er komt een dag - het is nog niet zo lang geleden, misschien een 1000 of 2000 jaar - dat alle vormen samen een nieuwe inhoud krijgen. Wanneer de herinnering

van mijn wezen hernieuwd komt - en het is moeilijk deze keer, want ik geloof niet meer in reïncarnatie, ik wil het niet meer aanvaarden - dan ontstaat iets van een band die eeuwiger is, eeuwiger dan dit alles. Ik ga uit in het vroege duister, de vroegere roerselen krijgen een nieuwe betekenis. Ik zie a.h.w. een licht en een leven dat door alles heenschemert. Het zijn niet alleen maar vormen die elkaar aanvullen. Er is een levende kracht die het andere aanvult en terwijl ik die kracht onderga, verlies ik voor het eerst werkelijk mijn vorm. Ik ken geen geestelijk leven met vormen meer, dat vol is van herinneringsbeelden en misschien contacten met anderen. Er leeft iets anders.

Hoe kun je iets omschrijven dat vlammeende kleur is en gelijktijdig koele stilte en koel licht? Hoe kan ik iets uitdrukken dat gelijktijdig een volledige symfonie is en de meest imposante stilte die bestaat? Het ligt buiten mensen, buiten mensenwoorden en - begrippen, maar het is er en vandaaruit wordt een nieuwe intentie geboren, een nieuwe bedoeling. Het leven heeft een andere zin gekregen. Ik weet nu dat ik niet behoef terug te keren op de wereld. Ik weet dat niets mij binden kan aan een bepaalde vorm en ik ben vrij, vrij om te leven en te gaan. Maar in mij zijn de herinneringen van de wereld, in mij staan de tempeltorens van het verleden, in mij zijn de steden vol heilige mensen, vol dwazen. In mij is de honger van de mensen en de vreugde van de mensen en ik wil daaraan een antwoord geven. Ik voel, ik weet het antwoord. Ik heb nu een begrip gekregen wat die wereld vrij kan maken, wat die mens vrij kan maken. En dan probeer ik iets van die lichtende bloemen van licht terug te brengen naar de wereld.

Ik word geboren en ik leef voor het eerst niet alleen voor mijzelf, maar ik leef voor anderen en als ik het stoffelijk moet bezien, dan heb ik weinig resultaat. Maar het schijnt dat ik een band heb gevlochten, waardoor het heden en het verleden zijn samen gekomen. Het schijnt dat ik oude verplichtingen heb afgelost, zonder te beseffen dat het verplichtingen waren. Het schijnt dat ik rijkdommen, die ik vroeger reeds bezat, nu voor het eerst zie. Zo gaat het leven verder.

Het is als een wonderlijke optocht. Wie van u zal precies kunnen zeggen wie en wat hij is? Mijne vrienden, ikzelf kan niet overzien hoe de samenvoeging van beelden en krachten in mij, een werkelijk wezen vormt. Ik weet veel van mijzelf en ik ken mijzelf in menselijke zin en misschien in de zin van de vormkende geest, maar ik ken mijzelve nog niet cosmisch. Ik droom nog van mijzelf en van de wereld en van God. Als ik u dit duidelijk kan maken, dit langzame proces van bewustwording, dit proces van steeds teruggrijpen naar de wereld, van trachten in die wereld iets te geven, dan ben ik niet voor niets teruggekomen. Want dit is de kern van alle dingen. Alle dingen van geest en stof hebben een band onder elkaar. Wij hebben ergens een relatie, die uitgedrukt kan worden in menselijke begrippen of woorden of zelfs maar in een geestelijk of filosofisch abstract beeld. Neen, wij hebben een band met elkaar, die gegroeid is ergens uit het zijn zelf en in deze band kunnen wij leven, kunnen wij werken. Het is deze band die ons voortdurend terugbrengt tot een wereld of ons voortdurend doet spreken en werken. Het is deze onbegrepen band die op een Allerzielendag de zielen teruggrijft tot de aarde. Het is deze ongeziene band die u doet steunen op geleiders en hun meesters, maar die ook steeds weer geesten in uw nabijheid brengt, waaraan u vraagt: geef mij steun, geef mij kracht, geef mij de mogelijkheid tot uiting.

Zo ligt dat in de wereld. Eigenlijk een komische wereld als je het zo beziet en een eigenaardige wereld. Je kunt voor jezelf nooit precies uitmaken wat het is. Wanneer je denkt dat je een beeld van die wereld gemaakt hebt, dat je iets gevonden hebt in de samenvoeging van kleuren, van vormen, van lijnen, van verbindingen, komt er een nieuwe sfeer, een nieuw beleven, een nieuw gebeuren en op de stapel doorschijnende platen komt een nieuwe en alle kleurschakering verandert. Alle vorm blijkt weer aangevuld, het beeld is steeds hetzelfde en toch steeds anders. Een eindeloze variatie op één thema, op leven.

Men heeft mij gevraagd u iets te vertellen over mijn leven. Ik kan u eigenlijk niets zeggen wat u niet zelf zult doormaken. Er komt voor elke geest een ogenblik, dat zij neerhurkt onder de boom der herinnering. Er komt voor elke geest een ogenblik, dat zij de grens overschrijdt van één leven kennen en begrijpen welke levens in je bestaan. Je zult het zelf moeten doormaken, maar weet wel, je kunt nooit een nieuw leven toevoegen aan het totaalbeeld, wanneer je niet met dat leven zover afgerekend hebt, dat je denkt dat je ermee klaar bent. Wanneer je denkt: ik heb dit afgemaakt, dit is klaar, dit is volbracht, dan pas voegt het zich bij de werkelijke levenstaak.

De details zijn belangrijk, zeer belangrijk zolang het gaat om de kleine vorm. Maar op het ogenblik dat de details klaar zijn, dat wij menen: nu is het gebeurd, nu is het afgelopen, dan krijgen zij pas hun nieuwe, hun volle betekenis, waarbij het detail alleen de ondersteuning wordt van een cosmische lijn, waarin ons nauwkeurig samenvoegen van kleur en schaduw, van goed en kwaad, tot een intens ondersteunen van groot licht en van grote kracht wordt. Waar al ons kennen, naar ons weten, was vastgelegd in volledigheid tot een prisma, waarin het cosmisches licht zich breekt en zich in vele kleurbanen uitspreidt, steeds nieuwe toon gevend aan al wat wij hebben doorgemaakt.

Dat, mijne vrienden, is leven, een voortgezet bestaan, een voortgezet opeenstapelen van beelden en herinneringen, een voortgezet inzicht dat steeds intenser begrijpt waat het om gaat in het leven.

Ik hoop, dat ik u met deze beelden iets gegeven heb van begrip voor ons. U vraagt zich vaak af, denk ik zo, wat komt die geest eigenlijk hier doen, waarom wil die geest ingrijpen in ons leven, waarom geeft ze de een kracht en de ander niet? Wij zijn zo gegroeid, dat is ons werkelijk wezen, onze persoonlijkheid. U kunt daarmee verbonden zijn uit wie weet hoeveel levens of hoeveel sferen en omdat u deel bent van ons bestaan en van ons leven, daarom proberen we juist met u te werken, u te helpen. Daarom trachten we vanuit ons standpunt een eenheid te vinden met u. Maar we begrijpen heel goed dat u uw eenheid vanuit de stof en stoffelijke waarden moet vinden. Vandaar dat het voor u een samenwerking is en voor ons een besef van steeds groter wordende eenheid. Totdat u zelf zover bent gekomen, zou ik u willen zeggen: Verwerp de samenwerking met de geest niet. Werk als mens samen met menselijk overleg en menselijk begrip en verstand. Wanneer u eenmaal verder komt, begrijpt u wat de eenheid betekent. Dan kan het niet schaden, maar de beperkte wereld van de mens kan door de grote, volle wereld van de geest overbelast en geschaad worden. Wees mens, maar aanvaard de samenwerking met de geest, dan zult u eens zien hoe al die verschillende onbegrepen momenten en gebeurtenissen zich ook samenvoegen tot één werkelijk volledig beeld, niet alleen van

uzelf of van leven, maar eigenlijk van "zijn", van de hele schepping.

En daarmee, vrienden, neem ik afscheid van u en geef ik u over aan de volgende spreker.

:--:--:--:--:--:--:--:--:--:--:--:--:~

Zo vrienden, tot zover dan de inleiding en de lezing, waarna nog slechts overblijft: het commentaar.

Wanneer ik zo die beide lezingen bezie, dan ga ik daaruit een paar conclusies voor u trekken. Dat wil helemaal niet zeggen, dat u zelf geen andere conclusies moogt trekken. U zult het waarschijnlijk toch wel doen, wanneer u daar zin in hebt, maar wij moeten het beeld een ogenblikje proberen af te ronden. En in die afronding vind ik dan o.m. de volgende punten: Geest wordt langzaam gevormd. Zij ontwaakt niet slechts, maar zij krijgt door elk leven een voortdurend sterker begrip. De geest wordt a.h.w. opgezet in eenvoudige grondtonen. Zij wordt langzaam maar zeker gevormd door de lijn, de hoofdlijn, die erin wordt gezet. Scherper en scherper worden al enkele details aangegeven en dan vult zij zichzelf op met kleuren totdat zij diepte krijgt: perspectief. De geest is echter in beginsel vaak vlak. In haar ontwaken heeft zij geen diepte. Zij heeft geen dimensie. Maar, zoals u uit het verloop van het verhaal van onze spreker van vandaag hebt kunnen horen, bouwt zij langzaam maar zeker, juist aan die diepte.

Het is duidelijk dat een wereld niet bepaald blijft tot enkele dimensies, 2 of 3 dimensies, ach, wat is dat eigenlijk voor een cosmisch leven? Er worden samenhangen gevonden, die behoren tot dimensies, die buiten het menselijke liggen. Voor de mens is dit op het ogenblik alleen als wetenswaardigheid interessant, verder niet. Maar wanneer die mens voor zich en vanuit zichzelf hier richtlijnen gaat stellen, dan concludeert hij: Wat ik op het ogenblik meen te zijn, is slechts een zeer klein deel van mijn leven. Dat wat op het ogenblik belangrijk schijnt te zijn voor mijn bestaan, is niets anders dan het toevoegen van een enkele toets aan hetgeen ik in een vorig bestaan reeds ben geworden. Datgene, waarop ik mij thans voorbereid, is niet de volmaaktheid, maar een hernieuwd beseffen van mijzelf en een aanvulling van mijn wezen. Ik ben, zo zal die mens verder concluderen, klaarblijkelijk krachtens allerhand vorige bestaansmogelijkheden, gebonden met onnoemelijk veel entiteiten, die ik in mijn huidige vorm niet ken. Ik moet beseffen dat zij, volgens de reeds bestaande waarden, met mij in contact zullen komen, hetzij vanuit de geest, hetzij vanuit de stof. Zo zal hetgeen ik in het verleden was, in het heden zeer sterk geopenbaard, maar niet begrepen worden. De raadselen en de problemen waarmee ik worstel zijn dus uit de aard der zaak oppervlakte-verschijnselen, waarvan ik de diepte nooit kan nagaan.

Het lijkt mij verstandig - zo zal die mens vervolgen - om dus de verschijnselen die nu bestaan, zo juist en zo scherp mogelijk te omlijnen, af te werken en in mijzelf op te nemen. Het lijkt me verder belangrijk om, wanneer een goede manier van beleven bereikt kan worden, ook een zekere hoeveelheid ervaring op te doen. Eenzijdigheid zou voor mij een beperking kunnen betekenen in mijn voortbestaan; zij zou voor mij verder een onvolledig contact met het verleden, met hetgeen ik uit dat verleden ben geworden, inhouden. Ik moet zo volledig mogelijk zijn, ook voor mijzelf. Indien ik dus niet kan weten wat ik was en als ik niet kan beseffen en begrijpen wat ik worden zal, zo

zo kan ik mij bepalen tot een zo scherp en nauwkeurig mogelijk vastleggen van wat ik nu volgens mijn eigen zoeken, denken en begrijpen, mijn daden en gedachten, ben. Elke nauwkeurige definitie van hetgeen ik op dit ogenblik en in dit leven ben en doe, zal het mij later mogelijk maken het totale beeld scherper, afgeronder en juist te overzien, mij sneller naar dit geheel te voegen en zo uit dit geheel tot een steeds grotere volmaking, steeds vollediger uitdrukking, te komen.

Misschien is deze taal toch nog een tikje te ingewikkeld. Laten we het dan zeer eenvoudig stellen en trachten weer terug te brengen tot de simpele basis. Je zoudt het voor een mens dus in regeltjes kunnen uitdrukken en dan geldt in de eerste plaats: Elk leven bestaat uit een reeks van indrukken, invloeden en contacten, die reeds in een vorig leven bestonden. Er is in elk menselijk leven maar zeer weinig nieuws. Het meeste is een herhalen of afmaken van oude en bestaande waarden.

Het 2e artikel zegt: Waar het geheel niet kan worden begrepen, moet je zoveel mogelijk begrijpen wat je nu bent volgens je eigen vermogens, wat je daden, je intenties, je manier van leven en streven betekenen volgens je huidige inzicht. Dan zul je later de volheid van het leven gemakkelijker kunnen beseffen.

En dan hebben we nog een laatste punt: Wanneer je weet dat elk leven a.h.w. niets anders is dan één transparantje méér op die onmetelijke stapel, waarin de volledige diepte van je wezen wordt uitgebeeld, dan zul je voor jezelf toch kunnen constateren: In dit leven is de duur van mijn leven en zelfs de uiteindelijke totale wijze van leven, onbelangrijk. Belangrijk is alleen dat ik in dit leven zo bewust mogelijk leef en dat ik vanuit dit leven zoveel mogelijk alle contacten met geest en stof, die tot mijn leven behoren, bewust hervat, beleef en tot uitdrukking breng.

Ik neem aan, dat ik hierdoor de belangrijkste conclusies voor u heb getrokken, vrienden. Zoals u gemerkt hebt, hebben we vandaag ook weer een klein gedeelte afgehandeld van onze grotere lessen en we hebben dat in verband gezien met Allerzielen. Ik wil u dat verband duidelijk maken. U weet dat met Allerzielen de mensen denken aan de geest en de geesten heel vaak degenen benaderen die zich tot hen richten, die aan hen denken. Dat zelfs geesten die geen contact meer met de aarde hebben, maar in het duister zijn, gedurende die periode dus de aarde dichter benaderen en daar heel vaak voor hen gunstige invloeden van kunnen meenemen.

Dat is allemaal heel mooi en het klinkt erg sentimenteel, maar zin heeft dit alles niet, tenzij je beseft, dat dit Allerzielen-gebeuren, op één dag samengedrongen door menselijk onbewustzijn vaak, in feite een permanent iets is. Die toestand bestaat altijd en de eenheid van geest en stof, die men zich op die dag voorstelt, is feitelijk permanent, maar moet gereali-seerd worden. De eenheid van geest, de openbaring van de geest en alles wat daarbij behoort, is niet alleen een schimmenspel uit een andere wereld; het is deel van de mensheid, van de menselijke wereld, evenzeer als het behoort tot zijn eigen vlak en wereld. Er is geen permanente scheiding te maken tussen deze dingen. U kunt niet zeggen: Ik ben mens en dat is geest. U kunt hoogstens zeggen: Ik ervaar mijzelf nu als mens en dat andere ervaar ik als geest. Want u bent het die het verschil maakt. Maar feitelijk bestaat er een verband. De belangrijkheid van dit verband gaat ver aan alle festiviteiten, aan Allerzielen-

vieringen enz., te boven. Het is een permanent iets waaruit elke mens voor zich, ongeacht de beperkingen van zijn bewustzijn, kracht kan putten, waardoor die mens elk ogenblik van het leven juist kan vervullen wat zijn doel is.

Het is voor de mens de zekerheid dat het einde van het leven in menselijke zin niets anders is dan een terugkeer tot het vollere, het rijkere, dat hij reeds is. Het betekent kort en goed dat de grenzen en de beperkingen van het menselijk bestaan wegvallen indien wij kunnen accepteren dat het menselijk bewustzijn slechts een klein breukdeel is van het geestelijk bewustzijn en zijn, en om terug te keren tot de eerste spreker in zijn eerste opmerkingen: Het is voor ons belangrijk dat we niet te veel meesleuren van de ene bestaansvorm naar de andere, wanneer deze niet belangrijk is. De uiting van ons wezen is het meest belangrijke wat er bestaat. Te openbaren wat je bent en wat in je leeft, is voor jezelf en de hele cosmos het enig betekenisvolle. Er bestaat geen andere uitweg, er bestaat geen andere mogelijkheid om tot volledigheid te komen. Openbaring en zelfopenbaring is het doel van de schepping voor ons, want alleen daarin - en dat mag ik met nadruk aan het einde van deze ochtend nog even opmerken - alleen daarin kunnen wij komen tot een waarlijk aanvaarden van God, Zijn schepping en Zijn wetten. Alleen dáárin kunnen we de volheid van het werkelijk bestaan ondergaan. Alleen zó kunnen wij doordringen tot een werkelijkheid die, onveranderlijk bestaande, ons de absolute vrede en bevrediging geeft, waar ze ons deel maakt van het totaal schepend werk.

En daarmee, vrienden, heb ik mijn bijdrage voor vandaag geleverd en geef ik het woord aan de laatste spreker, die kort, aan de hand van een door u zelf te stellen onderwerp, de bijeenkomst zal sluiten. Ik wens u een aangename dag en een vruchtbare arbeid in de daarop volgende week.

:--:--:--:--:--:--:--:--:--:

Goedenmorgen, vrienden.

U weet het: het laatste onderwerp is altijd iets dat u zelf moogt stellen.

"Banden". Goed, banden. Laten we er eerst eens even over filosoferen. Banden kunnen een knelling geven. Denk maar eens aan een band die te sterk is aangehaald. Die stremt de bloedsomloop, die wordt pijnlijk en kan op den duur zelfs de dood van een van je ledematen betekenen.

Banden mogen we dus nooit zien als iets dat bindt in de zin van vastbinden. Aan de andere kant weten we: banden houden de boel vaak bij elkaar. Maar in ons leven is er eigenlijk zo weinig dat je bij elkaar behoeft te houden. Ik zou zeggen: banden in deze zin is niet wat bedoeld wordt. Wat eigenlijk bedoeld wordt is: innerlijke verbinding. En als ik daar nu over moet gaan filosoferen, ja, dan wil ik graag die titel erboven zetten als u dat wilt: "banden", maar uiteindelijk moet ik spreken over samenhang, innerlijke verbinding. Dat is de enige oplossing van de zaak. Goed dan, ik neem aan dat u niet protesteert.

BANDEN

Ik ben mijzelf en wil mijzelfe zijn
en toch word ik door deugden en door zonden
met veel van "zijn" verbonden
en weet niet hoe ik mijzelfe ben
en hoe ik mijzelfe wel kan zijn

Ik wil vrijelijk voorwaarts gaan;
ik neem mijn eigen "zijn", mijn eigen leven,
in mijn eigen handen.
Maar, 't leven is met zoveel anders verknoopt,
er bestaan zoveel banden
die mij binden met een wereld, een land of een
(plicht

In mij leeft een stem, een roep, een gezicht
en neem ik mijn leven in eigen handen,
dan draag ik daarmee een deel van het Al.
Onverbrekkelijk ben ik daarmee verbonden,
door onbesef bang.

Ik ga door de wereld, ik ga door de tijd.
Ik zie het leven als mijn taak, mijn strijd.
Maar zou niet elk pogen, elk streven
verzanden, wanneer mij niet werd gegeven
het licht en de kracht?
Is er niet achter mij onmetelijke kracht
waaruit ik eens ben geboren ?
Draag ik niet in mij de sporen
van goddelijkheid en van goddelijk licht ?

Is niet mijn wezen, mijn "zijn" en mijn plicht
uit het goddelijke geboren en voor altijd aan
het goddelijk wezen gebonden ?
Waarlijk, ik heb geen deel van het "zijn"
zonder banden gevonden.
Maar banden zijn mij geen last, maar een lust.
Ik wil één zijn met leven en al.
Ik wil deel zijn van al wat er leeft en bestaat,
van wat was en wat komen zal.
Ik wil één zijn met de God
die diep leeft in mijn "zijn",
één zijn met God, die werelden schept.
Ik wil één zijn met de simpelst levende dwaas
en één zijn met de adept.
Ik wil één zijn met bloemen en bomen en geuren,
met jagende luchten en met razende sterren.
Ik wil één zijn met Al en verbonden met Al,
want ik weet, slechts zó, alleen zó zal mij worden
het werkelijk leven. (gegeven
Alleen zó zal ontplooiing van cosmisch zijn
het loon zijn voor zoeken en streven.
Klein als ik ben, onbetekenend als ik ben,
wil ik deel zijn van het grootse Al,
gebonden daarmee bewust en voor allen tijd.
Zó wil ik leven in eeuwigheid en weten:
àl leven, àl werken, àl lot,
het is één met mijn wezen, dat opgaat in God.

Dat is mijn visie op "banden". Ja, vrienden, dan blijft er
niet veel anders over dan te zeggen: we zijn weer zover. We
beginnen aan de rest van de dag. We zijn blij dat u hier bent
geweest. We hopen dat u een beetje zon, licht en zekerheid
meeneemt. Ik wens u niet alleen een prettige zondag, maar ook
sterkte en licht van binnen en misschien zo nu en dan al een
klein visioen van de mooie eeuwigheid, waar we allemaal mee
verbonden zijn, of we het nu weten willen of niet. Het beste
allemaal.

